

Požrešni oblaki. Največja živalska nadloga, ki muči človeštvo že tisočletja, so kobilice. Niti popisati se ne dajo opustošenja, katera povzročijo oblaki kobilic, ako so se spustili na zelena polja ter travnike. Kobilice ne požrejo le rastlinskih kultur, ampak celo s slamo krite strehe. Milijoni in milijoni tega požrešnega mrčesa se strnejo na potovanjih in napram tem živalskim množicam je človek brez prave odpoči in to v današnjih modernih časih ravno tako kakor pred tisočletji. Vsa uničujoča sredstva, ki so se uporabljala v svetovni vojni, so preiskusili na kobilicah, a jih niso ugnali ali vsaj zajezili njihovega pogubonosnega navela. Kolikokrat so že poskusili kobilice pokončati iz aeroplanov s pomočjo strupenih plinov ali z metalci plamenov — vse zaman! Seveda so pokončali milijone te golazni, a na mesto uničenih so se pojavile nove milijarde. O južnoafriški kobilici je znano, da leže jajčeca na mesta, kjer jim morebitni deževni naliivi ne morejo škodovati. Tamkaj počivajo jajčeca večkrat več let, dokler ne nastopi za izvalitev ugodno leto. Iz jajčec prilezejo milijoni kobilicnih ličink brez perutnic in te se razlezejo po poljih. Ko se opremijo ličinke s perutmi, potem se dvignejo v črnih oblakih v zrak in nastopijo uničevalna potovanja.

Uscda dveh čolnarjev. Nemec Paul Müller se je podal v majhnem čolnu iz Nemčije preko morja in hotel doseči Newyork. Zadnje vesti je poslal v domovino iz znanega otoka Kuba, kjer se je mudil nekaj časa. Iz Kube je krenil proti polotoku Florida. Te dni so poglali proti floridski obali vetrovi prazen Müllerjev čoln. Samotni čolnar je postal žrtev drznosti. — Takozvani »samotni ribič« Aladin Gerbault je že štiri leta v majhnem čolnu na odprtem morju. Letos ni bilo o njem od 28. maja nobenega poročila. Sedaj se je oglašil in javil, da je pristal na Azorskih otokih.

Petrolej gorl. Blizu ameriškega mesta Los Angeles so veliki petrolejski vrelci. Petrolej se je unel in poleg studentev še 45 tisoč sodov petroleja. Škoda znaša več nego 1 milijon dolarjev.

Zatvorjene sinagoge. Boljševiki so zaprli v Petrogradu razven ene vse sinagoge (judovske molilnice). V bivših sinagogah bodo nameščeni razni državni uradi.

Čitajte „Slov. Gospodarja“

»Flugs« patentirane kose s kosirjem. Zahtevajte prospekte in navodila brezplačno. Iščem zastopnike in prodajalce v vsakem kraju proti visoki proviziji. Generalno zastopstvo za SHS: Josip Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica št. 36. 631

Birmancu se podari dobra ura. Stalna vrednost, trajen spomin. Čudovito po ceni pri **I. PETELN, urar** 632 Maribor, Gosposka ulica št. 5.

Ladja rimskega cesarja.

Kakor znano, so živeli rimski cesarji v nepopisnem razkošju, o kojega tisočletnih ostankih še pričajo danes razne izkopine ter najdbe.

V letih 37 do 41 po Kr. r. je pustil rimski cesar Kaligula, naslednik neusmiljenega Tiberija, zgraditi na Nemi jezeru (južno od Rima bolj v gorovju) krasno ladjo. Svinčene štampljke, katere so našli tekom stoletij, jasno dokazujejo, da je bila bajno opremljena ladja last Kaligule. Vladaři so si gradili na vrhuncu moči ogromne čolne, prave palače z dvoranami, jedilnicami, spalnicami, svetišči, umetnimi ribniki ter vrtovi, z marmornatimi stebrišči, slonokoščenimi in kovinastimi okraski, s škarlatnimi preprogami itd. Po vzgledu prednikov je pustil tudi Kaligula zrasti na sredini gorskega Nemi jezera palačo.

Kako dolgo je kraljevala razkošna divota na valovih jezera, ni znano. Kakor kažejo ostanki, na katere so naleteli v vseh stoletjih po Kristusu, je ladja postala kmalu luknjasta ter se potopila na dno jezera. Dejstvo je tudi, da so jo skušali potegniti h kraju, da bi jo razdrli in rešili z nje neprecenljive dragocenosti. Pri tem opraviu se je orjak nagnil na stran in se počasi pogreznil z vsemi dragocenostmi.

Spomin na potopljeni zaklad cesarja Kaligule ni nikdar ugasnil v zgodovini. Ribiči so vedno trdili, da vidijo pri mirnem vremenu in čisti vodi nekake pošasti štrleti iz dna sredine jezera. Pogostokrat so se celo zamotale ter obesile ribiške mreže ob žrebje ladje.

V sredini 15. stoletja je sklenil bogati kardinal Kolonna, da bo ladjo dvignil in otel z nje preostale starorimske ostanki. Za taiste čase najbolj brihtni mož Alberti je prevzel nalogo dviga. Alberti je naročil potapljače iz Genove. Zgradil je ogromen splav, ki je plaval na praznih sodih, in na te priprave je pritrdil razna dvigala. Posrečilo se mu je, da je premaknil velikana do dviga, a se mu je razklal na dvoje in je bil ves trud zaman.

Sto let pozneje so ponovili dvig z ena kim neuspehom in še enkrat leta 1827. Leta 1895 je zbral knez Orzini nekaj bronastih okraskov in drugih umetnin z ladje, katere je videti v muzeju v Rimu.

V povojnih časih so se lotili drugega načrta, da bi dvignili ladjo. Globoko Nemi jezero počasi izsušajo s pomočjo sesalk, dokler ne bo njega površina padla na 22 m globočine. Vodo odvajajo po posebnem kanalu v nekoliko nižje ležeče Albansko jezero.

Dne 20. oktobra 1928 so začeli z modernim delom sesalk. Mussolini se je udeležil otvoritvene slavnosti. Štiri električne sesalke poženejo dnevno iz jezera 120 tisoč kubičnih metrov vode. En del ladje že luka izpod globine 1.50 m. Da bi delo pospešili, so ustavili zadnje dni še dve sesalki.

Potapljači prinašajo dnevno iz notranjosti ladje vse mogoče starorimske dragocenosti in umetnine.

Gradijo že novo cesto do jezera za številne tujce in radovedneže, ki bodo

posetili zgodovinsko znamenitost. Kakor hitro bo izmetana iz jezera polovica vode in bo dosežena globočina le 22 m, bodo ostanke nekdanje vodne palače z vso skrbjo dvignili, očistili in razstavili radovedni javnosti na vpogled v posebnem muzeju, ki ga zidajo ob Nemi jezeru.

★

Pri votlinarjih.

Raziskovanja nas učijo, da se je zatekal človek, ko je začel bivati na zemlji, v slučajih nevarnosti v podzemski izdolbine, votline ter jame. Prabivališča človeštva so bila vsekako pod zemljo. Po raznih delih sveta so odkrili votline, v katerih je bival pred bogzna koliko tisočletji človek. Nikjer na svetu ne najdemo danes niti enega divjaškega plemena, ki bi iskalo bivališča pod zemljo. Edina tozadevna izjema so Berbi v severni Afriki. Berbi bi naj bili ostanki najstarejšega rodu ogromne Afrike.

Iz severoafriškega mesta Gabes ob morju vodi cesta v Matmata pogorje, ki je predstraža Sahara puščave. Najvišji vrhi Matmata hribovja dosežejo višino 500 do 700 m in so polni večjih ter manjših podzemskih votlin ter jam. V te hribe so se zatekli ostanki nekdanj ponosnih in prostost-ljubnih Berbov pred roparskimi napadi Arabcev. Naselili in poskrili so se pod zemljo, kjer prebivajo že skozi stoletja do danes popolnoma prikriti modernemu svetu.

Da je Matmata gorovje naseljeno, priča le dim, ki se vali v višine v gotovih urah na dan iz votlin — človeških bivališč.

Nemec iz Berlina dr. Alfred Blach je obiskal letos severoafriške votlinarje, jih fotografiral ter popisal. Ta pripoveduje:

»Hiše v Kalaa Matmata so vse pod zemljo. Dohod je mogoč le skozi poševne tunele. Ob vsaki strani tunelov so izdolbine: spalnice za ženske, kuhinje, shrambe in hlevi. Večkrat ima berbiška naselbina več podzemskih nadstropij. Oprema votlin se je ohranila gotovo skozi stoletja neizpremenjena. Miz in stolov Berbi ne poznajo. Ležišča so iz ostankov konoplje. Kuriyo z živinskimi odpadki. Poznajo dve jedi: meso povaljano v moko in pečeno na olju, ter pražene kobilice. Svetijo z oljnatimi lesčerbami. Pri votlinarjih v Matmata je še danes življenje priprostosti, kakor nam ga slika zgodovina pred 2000 leti.

Pač pa so udani po veri muslimanski Berbi mnogoženstvu. Žena nima nikakih pravic, ampak je sužnja, ki mora skrbeti za celo votlino in seve tudi za prehrano moža.

Nad votlinami dežuje le 20krat na leto. Z vso skrbjo zbirajo vodo in jo rabijo le po kapljicah. Berbi se pečajo s poljedelstvom. Od žita uspeva v dveh dolinah le ječmen in nekaj zelenjave. Kako pičla je žetev, si lahko predstavljamo iz dejstva, da ječmena ne žanjejo, ampak pulijo posamezne bilke z rokami iz zemlje in zrnje izluščijo s pomočjo palčic.

Vseh Matmata podzemskih nasel